

12/01/2018

Les polítiques de Comunicació a les democràcies mediatitzades.

Un article de professors de la UAB i la UB analitza les relacions entre governs i mitjans de comunicació a les democràcies occidentals a partir d'un cas molt particular: la darrera legislatura de Jordi Pujol com a president de la Generalitat de Catalunya (1999-2003).

iStockPhoto: rudall30

Durant els anys 1999-2003, Jordi Pujol va haver de gestionar una situació política molt complexa. Per una banda, governava en minoria a Catalunya amb el suport parlamentari del Partit Popular. Al seu torn, el PP governava amb majoria absoluta a l'Estat amb una agenda recentralitzadora contrària als interessos de CiU. Això va fer la gestió de la seva comunicació política fos molt complexa, tant per la seva debilitat institucional com per les contradiccions en l'eix nacional inherents al pacte amb Josep Maria Aznar.

En aquest context, Pujol va decidir deixar la política activa i nomenar un successor, que hauria d'enfrontar-se a un candidat del PSC molt competitiu: el socialista Pasqual Maragall. La victòria en vots del PSC a les eleccions de 1999 va funcionar com a detonador del procés de successió de Pujol, que va accelerar i va controlar personalment. Les dificultats de Convergència i Unió es poden observar en el fet que el partit perdria el govern de la Generalitat després de 23 anys arran dels resultats de les eleccions al Parlament de 2003.

En aquest context, el Govern de Pujol va desplegar unes polítiques de comunicació singulars marcades per dos factors. Per una banda, la necessitat de construir una imatge de líder política d'un molt poc conegut Artur Mas i el seu llançament de successor en tant que candidat a les eleccions de 2003. De l'altra banda, la necessitat de reordenar el sistema mediàtic català en un moment de transformacions i de digitalització: crisi de la premsa escrita, creació de ràdios privades, ampliació de canals de TV3 i creació d'una televisió privada digital. L'article demostra com els dos factors es van entrecreuar, col·locant al davant els interessos del partit a l'hora de gestionar els canvis en el sistema mediàtic. El resultat foren unes polítiques que afavoriren actors mediàtics propers a CiU o als seus líders (especialment el Grupo Godó, editor de *La Vanguardia*).

Amb aquest comportament, el darrer govern de Jordi Pujol va mostrar un fort caràcter interventor sobre el sistema de mitjans barrejat amb una voluntat de comptar amb altaveus mediàtics que ajudessin a difondre el seu missatge polític i, més en general, satisfer les seves necessitats comunicatives. D'aquesta manera, l'executiu nacionalista català actua de manera molt semblant a la comuna al conjunt de l'estat espanyol i altres països del sud d'Europa, tal com mostren diversos estudis comparatius internacionals.

Josep Àngel Guimerà i Orts
Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat
Universitat Autònoma de Barcelona
JosepAngel.Guimera@uab.cat

Paola Lo Cascio
Departament d'Història Contemporània
Universitat de Barcelona
paolalocascio@ub.edu

Referències

[View low-bandwidth version](#)